

7/1483

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 6072
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

.../12/2003

15 ARALIK 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 01.12.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-3636 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Kırklareli Milletvekili Yavuz ALTINORAK'a ait 7/1464-3636 ve 7/1465-3638, Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'a ait 7/1469-3643 ve Antalya Milletvekili Nail KAMACI'ya ait 7/1483-3669 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:

- EK- 1 Görüş 7/1464-3636 (1 adet- 3 sayfa)
- EK- 2 Görüş 7/1465-3638 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 3 Görüş 7/1469-3643 (1 adet- 1 sayfa)
- EK- 4 Görüş 7/1483-3669 (1 adet- 2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Nail KAMACI
Antalya Milletvekili

Esas No : 7/1483-3669

SORU 1) Avrupa Birliği Tarım Komisyonu'nun aldığı, topluluk dışından gelen domateslere kilo başına 20 cent vergi konulması uygulamasına ilişkin kararın Türkiye'yi etkilememesi için Avrupa Birliği makamları nezdinde bir girişiminiz oldu mu? Eğer oldu ise, bu girişimlerin içeriği nedir?

SORU 2) Sadece Antalya'da 50-55 bin aileyi zor durumda bırakan ve Türkiye'nin ihracatta rekabet edebilmesine önemli ölçüde darbe vurduğu açık olan bu kararın üreticileri zor durumda bırakmasının önüne geçmek için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?

SORU 3) Üreticilerin üretim güçlerini kaybetmemesi ve tarım ürünleri ihracatını artırmak amacıyla domates ihracatına 50 dolar/ton ihracat iadesi verilmesi konusunda bir girişiminiz olacak mı?

CEVAP 1-2-3) Avrupa Birliği'nin (AB) üçüncü ülkelerden yaptığı tercihsiz tarım ürünleri ithalatını, Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) kapsamında her yıl ilan ettiği yönetmelik çerçevesinde yürütmektedir. Bu yönetmelik uyarınca taze/soğutulmuş domateslerin ithalatında uygulanan ad-valorem gümrük vergisi % 8.8-14.4 oranındadır. Bunun yanı sıra AB, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) nezdinde deklare ettiği üzere, üçüncü ülkelerden ithal ettiği ve domatesin de dahil olduğu yaş meyve ve sebzelerde Giriş Fiyatı Sistemi (GFS) uygulamaktadır. Söz konusu sisteme göre, önceden belirlenen takvim aralıklarında AB üreticilerini koruyan düzeyde, ithal birim fiyatı skalalarına göre, değişen oranlarda spesifik vergi de uygulamaktadır. Eğer, fiili ithal birim fiyatı, GFS kapsamında spesifik vergi uygulamasını gerektirecek miktarlarda ve belli düzeyin altında ise, OGT'nin belirli bir oranında spesifik vergi tahsil edilmektedir.

Ülkemiz ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki tercihli tarım ürünleri ticareti, Türkiye AB Ortaklık Konseyi'nin 1/98 sayılı Kararı çerçevesinde sürdürülmektedir. Bu Karar doğrultusunda ülkemiz menşeli domates, AB'nin ithalatta uyguladığı % 8.8-14.4 oranındaki ad-valorem gümrük vergisinden muaf tutulmuştur. Ancak, GFS kapsamındaki kurallar ülkemiz için de geçerliliğini korumakta olup bugüne kadar ülkemizin AB'ye yaptığı yaş meyve sebze ihracatında, bu kurallardan kaynaklanan bir sorun yaşanmamıştır. Ülkemiz domatesi kaliteli olduğundan ve nispeten varlıklı tüketici gruplarına hitap ettiğinden, fiyatları da nispeten yüksek olmakta ve bu yüzden ilan edilen fiyat ve miktar skalası kapsamında AB'nin spesifik vergi uygulamasına muhatap olmamaktadır. Ayrıca, GFS kapsamında, piyasa istikrarının sağlanabilmesi için, AB Komisyonu tarafından düzenli olarak yayımlanan Resmi Gazete'de ithalat yapılan ülkelerden, hangi pazarlama gününde, hangi fiyatlardan ithalatın yapıldığı gösterilerek ithalatçı ve ihracatçıların olası bir sürprizle karşılaşmaları engellenmektedir.

Zaman zaman bazı ihracatçılarımızın, GFS kapsamındaki fiyat ve miktar skalasına göre spesifik vergi uygulamasını doğuracak şekilde birim ihraç fiyatlarını

düşürmelerine karşın, serbest piyasa koşullarının bir gereği olarak zorunlu bir uygulama yapılamamaktadır. Bu koşullarda, ülkemiz ihracatçısı ya da AB ithalatçısının spesifik vergi ödemesi kaçınılmaz olmaktadır.

Sonuç olarak, Antalyalı domates ihracatçılarımızın AB'nin ülkemiz menşeli domates ithalatında kg başına 20 cent gümrük vergisi uyguladığına yönelik bir Karara rastlanılmamıştır.

Ayrıca, domateslerin de dahil olduğu, cari AB Komisyon Yönetmeliğine ve 01.10.2003-L 249 sayılı Resmi Gazetesine göre, 01.10.2003-31.03.2004 döneminde eşik ithalat seviyesi (tüm ülkelerden) olan 182.801 tonun da aşıldığına dair bir kayda rastlanmamıştır. AB'nin eşik ithalat düzeyi aşılmış dahi olsa, ülkemiz tercihli ticaret sisteminin bir gereği olarak yalnızca, spesifik vergi (OGT'nin 1/3'ü oranında) ödeyecektir. Bu durum da 1995 yılından itibaren uygulanan ve Birliğin DTÖ yükümlülüklerine uygunluk arz eden bir durumdur.

Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun 2003/1 sayılı Tebliği ile ihracatı desteklenen domates ürününün yeni sezonda da ihracat iadesinden yararlandırılması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir.